

# Kokkuvõte - Õppereis Ahvenamaale 24.05-27.05.24 Saarte Koostöökogu ja Hiidlaste Koostöökogu Idee-ja õppereisreis Ahvenamaa Avatud ettevõtete päevale GRÖNSKAR



24.05.24 – 27.05.24 toimus õppereis Ahvenamaale koostöös kahe saare (Hiiumaa ja Saaremaa) Leader tegevusgrupi inimestele.

Peateemaks oli külalislahkus ning kohaliku toidu esitlemine/eksponeerimine/turundamine külastuskohtades ja meie teekonnal.

Õppereisi eesmärk oli kogemusvahetus, uued ideed ja kontaktid ning omavahelise suhtluse tugevdamine. Sellel ajal toimus kohalik Ahvenamaa avatud talude päev „Åland GRÖNSKAR“, kus erinevates valdkondades tegutsevad ettevõtted avasid on tegemised laiemalt, et tutvustada oma tegemisi. Programmi raames külastasime erinevaid ettevõtmisi mis olid selle ürituse GRÖNSKAR-ga seotud ja avatud. Meie peamine eesmärk oli saada teadmisi nende külalislahkusest kuidas külalisi kohalda ja kuidas nendega tegeleda selliselt, et neile jääk külastuskohast positiivsed emotsioonid, Ja olulise osa moodustas ka kõik muu korraldusliku poole pealt. Samuti saime teadmisi selle kohta mida mitte teha.

Alljärgnevalt ülevaade külastuskohtadest:

1. **Eckero Post ja Tollimaja** - Eckerö Post & Tollimaja valmis 1828. aastal ning toimus peaaegu 100 aastat tolliametnike ja postiülemate ametliku majutus- ja töökohana. Alates 1994. aastast on Post & Tollimaja kuulunud Ahvenamaa provintsile ja seda haldab Ahvenamaa provintsiavalitsus. Objekt kuulutati muinsuskaitse alla 2018. aastal. Peahoones on avatud kaasaegse kunsti ja käsitöö ning disaini näitused. Siin on ka muuseumipood ja põhjatiivas Eckerö kogukonna Postrote muuseum  
<https://alandgronskar.ax/deltagare/eckero-post-tullhus/>



2. **Syrenbackeni talu** - Amanda Eriksson ja John Strandvall kolisid väikesesse tallu Syrenbackenisse 2020. aasta sügisel ja täidavad siin oma unistust pidada maaltalu. 2021. aasta alguses asutati maategevõtte ja nüüd



on siin loomad, suvekohvik ja võluv talumuuseum. Ürituse raames olid nende talus ka väike kohalike ümberkaudsete väiketootjate laot, kus müüdi nende toodangut. <https://alandgronskar.ax/deltagare/gard-syrenbacken/>



3. **Kohvik Solkulla talus** - Ahvenamaa toorainega Solkulla talu toodab Ahvenamaa parimaid käsitööpitsasid ja pirukaid. Kogu pere on kohviku tegemiste seotud nii suuremad lapsed kui ka perenaine, peremees. Nad soetasid paar aastat tagasi vana kohaliku puidust koolimaja hoone peatee ääres ja alustasid esmalt seal pagaritöökojaga ja aasta hiljem juba pakkusid ka majutus teise korrusel olevates kaasaegsetes tubades. Talu tegemised on mitmekülgsed, alates põllumajandusest kuni majutuseni välja. Perenaine on ise väga tegus ja entusiastlik, ning inspireeriv. See on koht kust sai päris palju kogemusi mida kaasa tuua, mida rakendada ka meie kohalikes tegemistes. Külalislahkuse osa on üks asi mida neilt kaas sai võtta.





#### 4. Öfvergårds - Maitserännak õunakasvatustalus Ahvenamaa hõrgutistega õunapuu õite meres

Tjudõs asuvast Öfvergårdsis valmistatakse Soome ja Põhjamaade parima õunamahla. Kohalik õunamahl ja teised üuntest valmistatud tooted on sertifitseeritud käsitöö ning mitmed õunamahlad on võitnud mitmeid auhindu nii Soomes kui Rootsis. Siin kasvatatakse igat sorti õunu eraldi ja mahla tehakse ka igast õunasordist eraldi.

Talus võtsid meid vastu perenaine ja peremees. Õites õunaaed asus kohe nende talu kõrval ja see oli võimas vaatepilt. Meile anti ülevaade kuidas nad alustasid ja kuhu nad on tänaseks päevaks oma tegemistega jõudnud. Nad pakuvad ka õunapuu rendi teenust, kus igaüks kes soovib saab endale mingiks ajaks rentida oma õunapuud. Nende sõnul pidid see olema neil väga populaarne. Toimus ka degustatsioon erinevatest sortidest valmistatud õunamahladele. Selle talu külustus andis hea ülevaate kuidas on sellise ürituse puhuks neil kogu kontseptsioon üles ehitatud.

Saime kõndida läbi õitsva õunaaia, naudite õitsvaid ja rohelisi õunapuid, sumisevaid mesilasi.



## **5. Getas asuv Snäckö frukti Lolo mereäärne perekohvik**

Grace'i ja Conny on need kaks tegusat kas peavad Lolo perekohvikut Getas mere ääres maalilise vaatega kohas, kus teist poolt lahte on ka golfväljak. Seal on võrratu istuda päikese käes kail ja nautida nende tehtavaid sööke ja jooke.

Siin on nii toitlustus kui ka kohaliku toidukäsitöö müük, samuti õunapuudites aiad kogu oma hiilguses ning eelmise aasta saagist valmistatud tooted. Siin saab nautida õites õunaaedu ja osta õuntest valmistatud käsitöö tooteid, näiteks sordiõuntest valmistatud mahla, erinevaid moose ja marmelaade jne. Siin saab tõeliselt nautida toitu rahus ja vaikus. Lõõgastav keskkond Ahvenamaa põhjapoolseimas osas. Lolo's Seaside Cafés pakutakse erinevaid käsitöö hamburgereid, kevadrulle ja Filipiinide toite, mis on valmistatud piirkonna kohalikust toorainest. Seal saime osaks väga heale teenindusele, pererahvas tegi lahkesti ülevaate nende tegemistest. Olid väga positiivse ellusuhtumisega, perenaine on ise hoopis pärit Filipiinidelt ja asunud elama Ahvenamaale.



## **6. Peokorraldustalu Ulfsby Gård**

Peokorraldus talu pulmade suuremate ja väikemate ürituste korraldamiseks kahes hoones. Stensalen on 19. sajandist pärit renoveeritud suur ait meetri paksuste seinte ja kristall-lühtritega. Källarkrogen aga pakub tuttavamat keskkonda kamina ja 20. sajandi algusest majas olnud vana leivaahjuga.







## 7. Solbacta Smycken ehted

Joanna Silfver Solbacka Smycken valmistab Ahvenamaa graniidist ehteid. Tegi meile ülevaate Ahvenamaal olevates erinevatest graniidi tüüpidest, millest saab ehteid valmistada. Samuti rääkis oma loo, kuidas ta jõudis ehte valmistamiseni ja kuidas on ajas see kasvanud, ning muutunud. Samuti kuidas külalisi kohelda, mida kindlasti teha ja mida ei tohiks teha. Andis häid nippe kuidas külastajatega ümber käia. Väga positiivne mulje.





## 8. Kastelholmi loss

Kastelholmi loss on Ahvenamaa kõige olulisem ajalooline vaatamisväärsus ja üks viiest Soomes säilinud keskaegsest kindlusest. Lossi ehitamist alustati 1380. aastatel. Giid tegi meile põhjaliku ülevaate lossist ja sellega seotud ajaloolistest faktidest ja tärminitest.



## 9. Johanna pagarikohvik ja majutus.

Johanna homebakti on väike ehtne kiviahju pagariäri kohvikuga Grelsby, Godbys Põhja-Ahvenamaal. Siin küpsetatakse juuretiseiga leiba, kasutades kohalikku Överängs Kvarni mahejahu, kukleid, ehtsate koostisainetega koogikesi ja palju hõngu. Samuti pakuvad nad saarel ka majutust.





Ajakava:

**24.05.24**

19:55 Lend TLN – Arlanda

Majutus Zinkensdamm hostel

**25.05.24**

10:00 – 13:00 Praamiga ülesõit Grislehamn – Eckerö (Ahvenamaa)

13:20 – 13:50 Ecerö Post ja Tollimaja

14:10 – 14:40 Syrenbackeni talu

15:00 - 15:40 Kohvik Solkulla talus

16:00 - 17:00 Maitserännak õunakasvatustalus Degusteerimine Ahvenamaa hõrgutistega õunapuu õite meres

17:20 – 17:50 Snäckö frukti Lolo mereäärne kohvik.

18.30 - 19.00 Pommern hotell asjad

19.30- 21.30 Mormors Gröna Hus õhtusöök

**26.05.24**

10:00 – 12:00 Giidiga jalgsi linnatuur Marienhamni linnas (pool grupist)

10:00 – 12:00 Peokorraldustalu Ulfsby Gård (pool grupist)

12:00 – 12.45 Solbacta Smycken (Ehted)

13.45 – 14.45 Marina Merina lõuna

15:00 – 16:00 Kastholmi loss on Ahvenamaa

16:20 – 17:20 Johanna homebakta kiviahju pagariäri kohvikuga Grelsbys

18:30 – 21:45 Praamiga ülesõit Eckerö - Grislehamn

21:45 – 22:15 Transfer hotelli Good Morning Arlanda

**27.05.24**

08:20 – 10:20 Lend Arlanda - Tallinn



Osalesid LEADER tegevusrühmad:

12 inimest Hiidlaste Koostöökogu ettevõtlus, 12 inimest Saarte Koostöökogu ettevõtlus, 4 inimest Saarte Koostöökogu kogukond



Verno Soosalu

Hiidlaste Koostöökogu MTÜ

Juhatuse esimees